

УДК 351.741.088.6(477)«364»

БОРОВИК М. О.,

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри тактичної та спеціальної
фізичної підготовки факультету № 3
Харківського національного університету внутрішніх справ;
 <https://orcid.org/0000-0003-0943-6735>;

КОЛІСНІЧЕНКО В. В.,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри тактичної та спеціальної
фізичної підготовки факультету № 3
Харківського національного університету внутрішніх справ;
 <https://orcid.org/0000-0003-4896-7889>;

ГОЛОВЕШКО О. В.,

курсантка 1 курсу факультету № 3
Харківського національного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЗА ФОРМОЮ КВЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ З УРАХУВАННЯМ УМОВ ВОЄННОГО СТАНУ

В науковій праці розглянуті особливості організації практичних занять поліцейських за формою квестових завдань з урахуванням умов воєнного стану. Встановленні напрямки діяльності правоохоронців, на деокупованих територіях.

Запропоновані шляхи вдосконалення організації алгоритмів дій поліцейських з урахуванням умов сьогодення, серед яких використання засобів аеророзвідки, орієнтування на місцевості, дії малих оперативних груп в міській забудові, та лісистій місцевості.

Ключові слова: поліцейський, воєнний стан, тактична медицина, заходи примусу, тактика самозахисту.

Актуальність дослідження. З моменту набрання чинності Закону України «Про Національну поліцію», а саме з 07 листопада 2015 року, фактично розпочалось реформування правоохоронних структур сектору безпеки та оборони України, кінцевою метою, якого є відповідність європейським стандартам.

Законодавцями було встановлено поняття Національної поліції України – це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку.

На законодавчому рівні визначено, що поліцейські здійснюють свою діяльність з дотриманням принципів верховенства права, законності, відкритості, прозорості, безперервності, при тісній співпраці та взаємодії з територіальними громадами та інститутами громадянського суспільства на засадах партнерства, та повинна бути спрямована на вирішення їхніх потреб.

Критерієм визначення ефективності діяльності поліцейських – є довіра населення, яке визначається за допомогою відповідних соціологічних служб в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Однак при виконанні своїх функціональних обов'язків, перед поліцейськими постають надзвичайно складні завдання, що вимагають від них значних фізичних та психічних напружень, вирішення яких на пряму впливає на збереження їхнього здоров'я і життя.

В Законі України «Про Національну поліцію», чітко прописаний алгоритм дій при застосуванні поліцейськими превентивних та примусових поліцейських заходів, але існують не поодинокі випадки пов'язані із травмуванням і загибеллю поліцейських як внаслідок протиправних дій злочинців, так і з причин необачності, неузгодженості дій та невдалого їх планування.

Вирішення цієї проблеми передбачає проведення аналізу наявного масиву наукових досліджень, нормативно-правових актів, досвіду роботи практичних працівників поліції. Під час якого було встановлено, що одним із напрямків із забезпечення особистої безпеки поліцейських при виконанні професійних завдань – є впровадження в навчальний процес поліцейських, практичних занять у формі квестових завдань.

Теоретичною основою вивчення особливостей проведення практичних занять у формі квестових завдань є публікації провідних науковців, серед яких: Бахчеван Є.Ф., Бутенко В.С., Йосипів Ю. Р., Качинська М.О., Синенький В. М., Туз Н. Д., Чайка О.А., Шорохова Г.М.

Поряд з цим, повномасштабне вторгнення російської федерації, переорієнтувало підхід до професійного навчання поліцейських в мілітаризовану площину, що вимагає впровадження в систему навчання поліцейських алгоритмів дій виконання професійних завдань в умовах воєнного стану.

Мета статті – визначити особливості організації проведення практичних занять за формою поліцейського квесту з урахуванням виконання додаткових службово-бойових завдань підрозділів сектору сил оборони України під час воєнного стану.

Наказом МВС України від 26.01.2016 р. № 50 «Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України», а також Наказом МВС України від 05.07.2022 р. № 412 «Про затвердження Змін до Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України», чітко визначено що складовими тактичної підготовки поліцейських є:

Тактики дій – що передбачає навчання, спрямоване на формування в поліцейського необхідних знань, умінь та навичок з вибору найбільш ефективного і безпечного алгоритму взаємодії (індивідуально, у парі або у складі групи) з особою (особами), щодо якої (яких) здійснюються поліцейські заходи;

Тактики самозахисту та особистої безпеки - навчання, спрямоване на формування в поліцейського необхідних знань, умінь та навичок щодо ефективного застосування в ситуаціях із різним ступенем ризику прийомів боротьби, спеціальних засобів, зброї та способів подолання природних і штучних перешкод.

Під час чого поліцейські вдосконалюють навички, щодо: перевірки документів у підозрілих осіб, доставляння правопорушників до підрозділу поліції, зупинки та огляду транспортного засобу; огляду місць можливого перебування осіб, які переховуються від слідства і суду, ухиляються від виконання кримінального

покарання; дій при виявленні вибухових пристроїв та речовин (у тому числі наркотичних); припинення групових порушень публічного (громадського) порядку та масових заворушень; затримання правопорушників (у тому числі озброєних, у будинках та на місцевості) як особисто, так і в складі наряду з правомірним застосуванням поліцейських заходів примусу; припинення протиправних дій за допомогою вогнепальної зброї, застосування та використання зброї в службовій діяльності (прийняття рішення про застосування та використання вогнепальної зброї, вибір цілі для знешкодження);

З огляду на це при організації практичних заняття у формі поліцейського квесту інструкторами визначається рівень комплексної підготовленості поліцейських, що охоплює міждисциплінарні зв'язки з «тактико-спеціальної підготовки», «вогневої підготовки», «спеціальної фізичної підготовки», «домедичної підготовки», «адміністративної діяльності поліцейських». [3]

Проведення практичного заняття у формі квесту буде ефективним у разі дотримання загальних вимог, а саме: відповідною підготовкою інструктора, рівнем індивідуальної та групової майстерності працівників, якістю підготовки ввідних завдань, створенням нестандартних ситуацій, вирішення яких потребує додаткового психоемоційного навантаження, максимальним використанням існуючих навчальних об'єктів, необхідним матеріально-технічним забезпеченням.

Тематикою практичних занять з вирішення ситуативних завдань є: зупинка транспортного засобу (сценарії, орієнтовані на порушення ПДР учасниками дорожнього руху); превентивна діяльність (сценарії, орієнтовані на громадську безпеку, порушення громадського порядку, домашнє насильство); кримінальні злочини (сценарії, орієнтовані на вчинення особами кримінальних злочинів) [4].

Структура практичного заняття, з розв'язання ситуативних завдань складається з трьох елементів, що охоплюють: підготовчу частину (проводиться організація особового складу групи, доведення теми та мети заняття, визначення локацій та порядок їх зміни, визначення сценарію, доведення заходів безпеки. Основна частина – полягає в розв'язанні ситуативного завдання за певним алгоритмом дій із «можливими варіаціями розвитку». Заклучна частина, складається з: аналізу (де брифінг) згідно прийнятої схеми, загальні підсумки заняття (заклучне слово інструкторів), завдання на самопідготовку [1].

Однак проведений аналіз виконання службово-бойових завдань працівників Національної поліції України - працівників патрульної поліції, поліцейських блоку кримінальної поліції, бійців підрозділів поліції особливого призначення та поліцейських управління «КОРД», з моменту повномасштабного вторгнення російської федерації, засвідчив той факт, що правоохоронці працюють в посиленому режимі – забезпечують діяльність блокпостів, перевіряють документи та транспортні засоби, проводять евакуацію населення, проводять пошук та виявлення диверсантів, протидіють мародерству, здійснюють виявлення та документування військових злочинів країною агресором [2].

Саме тому вбачаємо за доцільним впровадження в освітній процес поліцейських практичних занять з вирішення ситуативних завдань пов'язаних із застосуванням засобів аеророзвідки, використанням знань з протимінної безпеки, та військової топографії, дій поліцейських у складі малих оперативних груп в міській

забудові, та лісистій місцевості, вивчення алгоритму дій при виявленні протиправних дій пов'язаних з джерелами іонізуючого випромінювання [5].

Висновок. Використання практичного досвіду поліцейських, що виконують службово-бойові завдання в зоні ведення активних бойових дій, а також на деокупованих територіях, стало поштовхом до реалізації концепції практичного навчання поліцейських, та запровадження квестових завдань, що відповідають реаліям сьогодення.

Список бібліографічних посилань

1. Алгоритм дій дільничного офіцера поліції при документуванні адміністративних правопорушень: наук.-практ. посіб. / Укл. Чайка О.А., Малиновська Т.М., Качинська М.О., Шорохова Г.М. – Харків: Харк. нац. ун-т. внутр. справ. 2019. 79 с.

2. Алгоритм дій поліцейських патрульної поліції під час забезпечення публічної безпеки і порядку: збірник ситуативних завдань / Ю. Р. Йосипів, Н. Д. Туз, В. М. Синенький, М. Д. Курляк. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 96 с.

3. Алгоритм дій наряду поліції при ДТП (науково-практичний посібник) / А. В. Червінчук, Є. О. Пилипенко, Ю. Ю. Атаманенко. – Київ: ВД «Дакор», 2021. – 42 с.

4. Боровик М. О., Березяк К. М., Колісніченко В. В., Іванченко О. М., Магмет Т. М., Ковач Ш. А., Сукупність компонентів психофізичної готовності представників інституцій сектору безпеки і оборони України із правоохоронними функціями до застосування вогнепальної зброї, як основа особистої безпеки в екстремальних умовах сбд. Науковий часопис національного педагогічного університету імені м. П. Драгоманова серія 15 науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) Випуск 3 (161) 23 Київ Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова 2023. – 47 с.

5. Методичні рекомендації: Організація і методика проведення практичних занять за формою поліцейського квесту. Є.Ф. Бахчеван, О.І. Ульянов, В.С. Бутенко, Є.В. Ушаков, М.Е. Москаленко, Р.С. Карагіоз. Одеса. 2022 р. – 183 с.

Отримано 27.03.2023

